УДК 657.471

Нікульникова Т.Г.
кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку та державного фінансового контролю
Криворізького економічного інституту
ДВНЗ «Криворізький національний університет»

Мезенцева Н.М.
кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку та менеджменту
Криворізького факультету
ДВНЗ «Запорізький національний університет»

ФОРМУВАННЯ ПРЯМИХ МАТЕРІАЛЬНИХ ВИТРАТ У СОБІВАРТОСТІ ХЛІБОБУЛОЧНОЇ ТА МОЛОЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ КРИВОРІЖЖЯ У 2013 РОЦІ

Статтю присвячено особливостям формування прямих матеріальних витрат на підприємствах харчової промисловості Криворізького регіону та ефективності управління цими витратами. Розглянуто складові планової собівартості продукції та структуру затрат за статтями калькуляції при виробництві продукції.

Ключові слова: молочна промисловість, прямі матеріальні витрати, собівартість, калькуляція, річна потреба у сировині, нормативний облік.

Никульникова Т.Г., Мезенцева Н.Н. ФОРМИРОВАНИЕ ПРЯМЫХ МАТЕРИАЛЬНЫХ ЗАТРАТ В СЕБЕСТОИМОСТИ ХЛЕБОБУЛОЧНОЙ И МОЛОЧНОЙ ПРОДУКЦИИ ПРЕДПРИЯТИЙ КРИВОРОЖЬЯ В 2013 ГОДУ

Статья посвящена особенностям формирования прямых материальных затрат на предприятиях пищевой промышленности Криворожского региона и эффективности управления этими затратами. Рассмотрены составляющие плановой себестоимости продукции и структуру затрат по статьям калькуляции при производстве продукции.

Ключевые слова: молочная промышленность, прямые материальные затраты, себестоимость, калькуляция, годовая потребность в сырье, нормативный учет.

Nikul'nykova T.H., Mezentseva N.M. THE FORMATION OF DIRECT MATERIAL COSTS IN THE PRIME COST OF BAKERY AND DAIRY PRODUCTS OF KRYVYI RIH ENTERPRISES IN 2013

The article is devoted to peculiarities of formation and effectiveness of management of direct material costs in the food industry of the Kryvyi Rih region. The authors considered the components of the standard cost of production and the structure of the cost calculation in the production process.

Keywords: dairy industry, direct material cost, prime cost, calculation, annual demand for raw materials, regulatory accounting.

Постановка проблеми. Формування витрат виробництва є основним і одночасно найбільш складним елементом організації та розвитку виробничо-господарського механізму підприємства охопленого системою бухгалтерського обліку, тому порядок їх здійснення і розподіл повинен бути чітко роз'ясненим і зрозумілим.

Величина прибутку підприємства залежить безпосередньо від його витрат, оскільки витрати впливають на ефективність виробництва, ціноутворення і конкурентоспроможність продукції на ринку. Крім того, вивчення витрат дозволяє прийняти рішення про доцільність функціонування підприємства. Сировина і матеріали складають основу майбутньої хлібобулочної та молочної продукції. Дослідження показали, що у виробничій собівартості хлібопекарських підприємств та підприємств молокопереробної продукції матеріальні витрати складають переважну частину, а тому управління витратами виробництва та визначення собівартості виробленої продукції є однією з найскладніших та трудомістких ланок у процесі роботи підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемі формування витрат та ефективності виробництва на підприємствах з виготовлення молочної та хлібопекарної продукції досить широко була приділена увага у працях та дослідженнях Т. Гуслякової, І. Павлюка, С. Хозяєвої, З. Ельпінера, О. Шпичака, Ю. Гапусенко, Ю. Воскобійника, М. Місюка та ін.

Постановка завдання. На основі даних реальних підприємств дослідити та порівняти особливості формування прямих матеріальних витрат у складі собівартості хлібопекарської та молочної продукції.

Виклад основного матеріалу дослідження. Витрати – це основні обмеження прибутку і одночасно визначальний чинник, який впливає на обсяг пропозиції. Питанням класифікації витрат виробництва в економічній теорії протягом довгого часу приділяли значну увагу, однак єдиної класифікації таких витрат, яка б задовольнила інформаційні потреби користувачів, досі не розроблено. Тому в практичній діяльності використовуються різні класифікації витрат [1, с. 206].

Дослідження економічної літератури дозволяє зробити висновок про те, що нерідко автори, висвітлюючи проблеми витрат, використовують поняття «витрати», «затрати» і «собівартість» або в однаковому, або у різному тлумаченні. Собівартість продукції характеризує ефективність всього процесу виробництва на підприємстві, оскільки в ній відображаються рівень організації виробничого процесу, технічний рівень, продуктивність праці та інше. Собівартість продукції, як обов'язковий елемент ціни, відіграє різну роль у її формуванні, це один з основних показників роботи підприємства, який використовують для визначення потреби в обігових коштах, планування прибутку, визначення економічної ефективності окремих організаційно-технічних заходів і виробництва загалом, для внутрішньозаводського планування, а також для формування цін.

Виробнича собівартість – це виражені у грошовій формі поточні витрати підприємства на виробництво

продукції, виконані роботи та надані послуги. До виробничої собівартості належать прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати, змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати.

До складу прямих матеріальних витрат зараховують вартість сировини та основних матеріалів, що утворюють основу виробленої продукції, купівельних напівфабрикатів та комплектуючих виробів, допоміжних та інших матеріалів, які можна безпосередньо зараховані до конкретного об'єкту витрат.

Незважаючи на такі розбіжності, облік собівартості продукції має особливе значення в ціноутворенні. При формуванні вільних цін собівартість продукції безпосередньо їхній рівень не визначає. Роль собівартості зводиться до того, що вона показує нижню межу, мінімальну ціну товару і є одним з чинників її визначення. Правильне визначення витрат необхідне для встановлення ціни пропозиції і найголовніше – для вироблення ефективної цінової стратегії підприємства.

Собівартість продукції – це грошовий вираз затрат підприємства на виробництво і реалізацію продукції. Управління витратами виробництва та визначення собівартості виробленої продукції є однією з найскладніших та трудомістких ланок у процесі роботи підприємства.

Не дивлячись на те, що собівартість використовується у практиці господарювання достатньо тривалий час, все ще не вирішено багато методологічних питань визначення складу затрат, які входять до неї. Складність полягає в тому, що собівартість – це не тільки елемент ціни, але й показник, який характеризує рівень господарювання на підприємстві.

І на хлібозаводі, і на молокозаводі на виробництво продукції сировина, основні матеріали та напівфабрикати відпускаються за встановленими на підприємстві нормами та рецептами. У нормах повинна бути врахована досягнута економія сировини, основних матеріалів та напівфабрикатів на одиницю продукції. Норми повинні бути нижчими за чинні та прогресивними. За ними визначається собівартість продукції при складанні калькуляції на окремі види продукції і за ними ж визначаються відхилення від установлених норм [2, с. 37].

Важливим моментом встановлення норм є дотримання їх економічності та прогресивності. Крім оцінки матеріальних затрат, важливе значення має система норм і нормативів їх затрат, оскільки саме вони складають основу раціонального використання матеріальних ресурсів.

Успішне використання норм в управлінні виробництвом вимагає створення нормативного господарства, яке є комплексом норм і показників, приведених у систему. Важливою складовою нормативного господарства є система норм матеріальних затрат, яка включає сукупність норм витрат матеріалів на основні та допоміжні виробництва, ремонт, обслуговування і експлуатацію основних засобів. Норми витрат сировини та основних матеріалів з урахуванням гранично припустимих витрат беруться за даними продуктового розрахунку. Вартість основних матеріалів визначається за допомогою цін придбання.

Річна потреба у сировині розраховується на підставі даних про добову потребу сировини. При цьому добова потреба множиться на кількість робочих днів на рік (330 днів). Вартість доставки становить приблизно 10% від вартості сировини. Розрахунок вартості сировини та основних матеріалів на річний обсяг виробництва продукції показано в таблиці 1.

Для розрахунку вартості енерговитрат використовуються норми витрат електро- та енергоресурсів на випуск одиниці продукції (пального, електроенергії), розрахунки наведено в таблицях 2 й 3.

Розрахунок енерговитрат наведено в санітарно-технічній частині. Вартість 1 кВт/год. електроенергії дорівнює 0,77 грн.

Допоміжні матеріали поділяють на такі групи: допоміжні матеріали, приєднувані до основних матеріалів; використовувані засобами праці (мастило тощо); такі, що забезпечують нормальний хід процесу виробництва (паливо, тара і т.ін.); господарські матеріали для ремонтів (запчастини), електролампи. Приклад розрахунку вартості допоміжних матеріалів на ПАТ «Інгулецький хлібокомбінат» показано в таблиці 4.

Формування собівартості прямих матеріальних затрат на ПАТ «Інгулецький хлібокомбінат» здійснюється за допомогою нормативного методу [3, с. 54]. Фактична собівартість продукції (однорідних груп

Таблиця 1

Розрахунок планової вартості сировини та основних матеріалів на річний обсяг виробництва хліба «Соціального» у ПАТ «Інгулецький хлібокомбінат»

№ з/п	Вид сировини та основних матеріалів	Норми витрат на річний обсяг виробництва (з продуктового розрахунку), тонн	Вартість одиниці сировини або матеріалів за 1 тонну, грн коп.	Витрати на річний обсяг виробництва, тис. грн
1.	Борошно пш. п/с	5 194,2	917,0	4 763,08
2.	Дріжджі пресовані	82,17	2 619,94	215,28
3.	Сіль кухонна харчова	65,67	130,49	8,57
4.	Маргарин	174,9	3 004,80	525,53
5.	Вода	3227,4	3,85	12,43
	Всього			5 524,89

Таблиця 2

Розрахунок планової потреби та вартості витрат палива на річний обсяг виробництва хліба «Соціального» у ПАТ «Інгулецький хлібокомбінат»

№ з/п	Вид продукції	Обсяг виробництва за рік, тонн	Норма витрат палива на 1 тонну	Витрати на річний обсяг м³	Вартість, тис. грн	
					1 000 м³	На річний обсяг
1.	Хліб «Соціальний»	10 465,8	120 м³	1 255 896	0,203	254,95
Всього		10 465,8				254,95

Таблиця 3

Зведена таблиця витрат на паливо та енергію на річний обсяг виробництва хліба «Соціального» у ПАТ «Інгулецький хлібокомбінат»

№ з/п	Вид енерговитрат	Вартість на річний обсяг, тис. грн
1.	Паливо	254,95
2.	Електроенергія	141,84
	Загальна вартість	396,79

або видів виробів) при нормативному методі обліку обчислюється не шляхом прямого підрахунку за статтями витрат, а як алгебраїчна сума нормативних витрат, змін норм і відхилень від норм, що можна виразити формулою:

$$Ф = Н \pm В \pm З, \qquad (1.1)$$

де Н – поточні витрати за встановленими нормами плану;

В – відхилення від чинних норм витрат;

З – зміни чинних норм витрат.

Фактичну собівартість одиниці продукції визначають за допомогою індексів відхилень, розрахованих як відношення фактичної собівартості товарної продукції до нормативної. Фактичне витрачання матеріалів на кожний виріб розраховується як добуток умовного випуску продукції на величину витрачання матеріалів на одну коефіцієнто-одиницю (табл. 5)

Достовірне визначення собівартості дозволить точно виміряти величину чистого доходу, його основних форм – прибутку та податку на додану вартість. В молокопереробній галузі спостерігається несприятлива тенденція до росту прибутку, одержаного не за рахунок зниження собівартості, а шляхом підвищення цін на продукцію.

В перехідний період, який надовго затягнувся, мають велике значення податки. Можна було б встановити диференційовані нормативи податку на прибуток залежно від джерел його одержання. Податок на прибуток, одержаний за рахунок зниження собівартості, можна було б встановити на пільгових умовах, а в такій галузі як молокопереробна, можна було б цілком залишити його в розпорядженні підприємства.

Отже, можна було б окремо враховувати прибуток, одержаний за рахунок зростання валової продукції, зміни асортименту і цін, а також окремо прибуток, одержаний за рахунок зниження собівартості.

Найбільше вимогам ціноутворення відповідає собівартість, визначена на базі науково обґрунтованих нормативів витрат, очищена від всіх випадкових і неправомірних елементів. Тривалий час за базу ціни використовувалась собівартість, розрахована за витратами минулих років. Тому і ціни також орієнтувались на умови, мало пов'язані з реальними пропорціями відтворення, не заохочували колективи до пошуку резервів зниження затрат [4, с. 64].

Під час обґрунтування цін необхідно орієнтувати їх на собівартість, скореговану з врахуванням зміни витрат. Зрозуміло, що під час визначення конкретного рівня ціни необхідно враховувати якнайбільшу кількість факторів ціноутворення і насамперед – співвідношення попиту і пропозиції. Склад та зміни собівартості продукції ПрАТ «Криворізький молокозавод № 1» за тривалий час можна побачити на прикладі складу та собівартості вершкового масла. Розподіл витрат за статтями калькуляції тваринного (вершкового) масла на молокозаводі характеризується такими даними (табл. 6).

Як бачимо з таблиці 6, найбільшу питому вагу мають витрати на сировину, які з роками знижувались. Особливо зниження помітно в 2013 р., що порівняно з 2000 р. складає 15,3%. Це відбулося через підвищення цін на пальне, енергоносії та транспорт. Частка витрат на сировину знизилась також за рахунок зниження продуктивності праці в молокопереробній галузі.

Управління витратами виробництва та визначення собівартості виробленої продукції є однією з найскладніших та трудомістких ланок у процесі роботи підприємства.

Завдання обліку витрат на виробництво полягає в накопиченні витрат, яке досягається шляхом зведення даних для обчислення собівартості одиниці продукції. Система обліку виробничих витрат – це сумування витрат за центрами відповідальності і розподіл цих витрат на калькуляційну одиницю [5, с. 69].

Норми в діяльності підприємства мають багатофункціональний характер, оскільки їх використовують для прогнозування, організації та регулювання виробництва і для контролю та визначення ефективності здійснених виробничих затрат. Розрахунок планової вартості сировини та основних матеріалів на річний обсяг виробництва сирка глазурованого на ПрАТ «Криворізький молокозавод № 1» у 2013 р. наведено в таблиці 7.

Розрахунок планової потреби та вартості витрат електроенергії та палива на річний обсяг виробництва глазурованих сирків «Ясне сонечко» 15% з наповнювачем на ПрАТ «Криворізький молокозавод № 1» у 2013 р. показано в таблицях 8 та 9. Розрахункова вартість 1 кВт/год. електроенергії дорівнює 0,8 грн.

Таблиця 4

Розрахунок планової вартості допоміжних матеріалів на річний обсяг виробництва хліба «Соціального» у ПАТ «Інгулецький хлібокомбінат»

№ з/п	Найменування допоміжних матеріалів	Витрати допоміжного матеріалу на річний випуск виробництва (з продуктового розрахунку), м	Ціна придбання одиниці допоміжного матеріалу, грн	Вартість допоміжних матеріалів на річний обсяг виробництва, тис. грн
1.	Плівка	3 471,6	0,069	0,24
2.	Етикетка	1 600,0	0,01	0,016
	Всього			0,256

Таблиця 5

Розрахунок розподілу матеріалів за коефіцієнтами

Виріб	Кількість готової продукції, шт.	к.	Умовний випуск	Витрати на одиницю гр.5 : гр.3	Фактичні витрати, грн гр.3 х гр.4.
Х	1	2	3	4	5
Хліб «Соціальний»	495	1	498	1,05	522,9

Таблиця 6

Структура затрат за статтями калькуляції вершкового масла в 1990, 2000 та 2013 рр., %

№ з/п	Статті витрат	Цифрові значення за роками		
		1990	2000	2013
1.	Сировина і основні матеріали	90,0	89,0	73,7
2.	Транспортні витрати	1,2	4,0	7,2
3.	Допоміжні матеріали	0,015	0,02	0,02
4.	Тара і упаковка	0,045	0,05	0,02
5.	Паливно-енергетичні витрати	0,1	1,47	8,0
6.	Основна заробітна плата	1,5	1,12	2,9
7.	Додаткова заробітна плата			
8.	Відрахування на соцстрах			
9.	Витрати на утримання і експлуатацію обладнання	0,8	1,84	1,2
10.	Амортизація (виділено із п. 9)	0,8	0,6	0,4
11.	Загальновиробничі витрати	0,33	0,8	1,0
12.	Виробнича собівартість			
13.	Адміністративні витрати	3,4	1,0	5,6
14.	Витрати на збут			
15	Інші операційні витрати	1,81	0,1	0,36
16.	Повна собівартість	100,0	100,0	100,0

Таблиця 7

Розрахунок планової вартості сировини та основних матеріалів на річний обсяг виробництва сирка глазурованого «Ясне сонечко» 15% з наповнювачем у ПрАТ «Криворізький молокозавод № 1» у 2013 р.

№ з/п	Вид сировини та основних матеріалів	Норми витрат на обсяг виробництва (із продуктового розрахунку), 1 кг готової продукції	Вартість одиниці сировини або матеріалів за 1 кг, грн коп.	Витрати на виробництво 1 кг/1тонни готової продукції, грн. коп.	Витрати на річний обсяг виробництва досліджуваної готової продукції, тис. грн
1.	Сир домашній	0,54	35,04	18,92/1892,16	70,09
2.	Масло вершкове	0,10	48,8	4,88/488	18,08
3.	Цукор	0,05	5,52	0,28/27,6	1,02
4.	Глазур	0,18	40,64	7,32/731,52	27,09
5.	Наповнювач	0,13	30,85	4,01/401,05	14,85
	Всього	1,00	160,85	35,40/3540,33	131,13

Таблиця 8

Розрахунок планової потреби та вартості витрат та палива на річний обсяг виробництва глазурованих сирків «Ясне сонечко» 15% з наповнювачем у ПрАТ «Криворізький молокозавод № 1» у 2013 р.

Вид продукції	Обсяг виробництва за рік, тонн	Норма витрат електроенергії на виробництво 1 тонни продукції	Витрати на річний обсяг кВт/год.	Вартість, тис. грн	
				кВт/год.	На річний обсяг
Сирок глазурований «Ясне сонечко» 15% з наповнювачем	37,04	2,4 кВт/год	88,89	0,011	0,97
Всього	37,04				0,97

Допоміжний матеріал для переробки – це будь-який матеріал, за винятком матеріалів харчового обладнання та інвентарю, які не споживаються у їжу як такі, а використовуються під час виробництва або переробки харчового продукту чи його складових для досягнення певної виробничої мети, результатом чого є присутність залишків або формування похідних речовин у кінцевому продукті.

Приклад розрахунку вартості допоміжних матеріалів на ПрАТ «Криворізький міський молокозавод № 1» показано в таблиці 10.

Отже, розглянувши на прикладі підприємств з виробництва молочної та хлібобулочної продукції порядок розрахунку та формування планової калькуляції вартості річного обсягу виробництва, можна зробити висновок, що за останні роки структура собівартості продукції в окремих галузях промисловості сильно змінилася. На її зміну вплинули такі фактори, як інфляційні процеси, різке уповільнення темпів оновлення основних виробничих

Таблиця 9

Зведена таблиця витрат на паливо та енергію на річний обсяг виробництва глазурованих сирків «Ясне сонечко» 15% з наповнювачем у ПрАТ «Криворізький молокозавод № 1» у 2013 р.

№ з/п	Вид енерговитрат	Вартість на річний обсяг, тис. грн
1.	Електроенергія	0,97
2.	Паливо	0,35
	Загальна вартість	1,32

засобів, збільшення процентних ставок за кредитами комерційних банків, збільшення витрат на рекламу та ін.

Висновки з проведеного дослідження. Собівартість продукції є найважливішою економічною категорією й оцінює витрати підприємства на виробництво і реалізацію продукції. Вона є також найважливішим якісним показником роботи підпри-

Таблиця 10

Розрахунок планової вартості допоміжних матеріалів на річний обсяг виробництва глазурованих сирків «Ясне сонечко» 15% з наповнювачем у ПрАТ «Криворізький молокозавод № 1» у 2013 р.

№ з/п	Найменування допоміжних матеріалів	Витрати допоміжного матеріалу на річний випуск виробництва (із продуктового розрахунку), м	Ціна придбання одиниці допоміжного матеріалу, грн	Вартість допоміжних матеріалів на річний обсяг виробництва, тис. грн
1.	Етикетка	2 105,0	0,24	0,5
	Всього			0,05

ємства, оскільки характеризує рівень використання усіх ресурсів (змінного і постійного капіталу), що знаходяться в розпорядженні підприємства.

Управління витратами виробництва та реалізації продукції з метою їх мінімізації на підприємстві є складовою частиною управління підприємством в цілому. Управління витратами на підприємстві необхідно передусім для отримання максимального прибутку, поліпшення фінансового стану фірми, підвищення конкурентоспроможності підприємства та продукції, зниження ризику стати банкрутом та інших цілей.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Філіп (Попович) Л.В. Економічний зміст і класифікація витрат / Л.В.Філіп (Попович) // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011. – № 36. – С. 205–208. – (Серія «Економіка підприємства»).
2. Озеран В.О. Облік окремих матеріальних витрат на хлібопекарних підприємствах / В.О. Озеран, М.В. Корягін // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. – № 10. – С. 37–38.
3. Зоріна В.Н. Формування та калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) в галузях народного господарства : навч. посіб. / В.Н. Зоріна, Г.В. Сеніна. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 240 с.
4. Формування витрат виробництва сільськогосподарської продукції та їх моніторинг в передових країнах світу / [О.М. Шпичак, О.В. Боднар, Ю.П. Воскобійник та ін.] ; за ред. О.М. Шпичака. – К. : ННЦ ІАЕ, 2012. – 204 с. – (Вип. 5).
5. Витрати та ефективність виробництва продукції в сільськогосподарських підприємствах (моніторинг) / [Ю.П. Воскобійник, О.Г. Шпикуляк, І.В. Камінський та ін.] ; за ред. Ю.П. Воскобійника. – К. : ННЦ ІАЕ, 2012. – 438 с.
6. Панкратова Л.Л. Витрати на виробництво молока як чинник його конкурентоспроможності / Л. Л. Панкратова // Економіка АПК. – 2013. – Вип. 8. – С. 46–49.
7. Недбалюк В.М. Застосування нових методик для визначення ефективності виробництва в молочній галузі / В.М. Недбалюк // Збірник наукових праць Вінницького аграрного університету. – Вип. 13. – С. 110.
8. Нормативні витрати, ціни, баланси сільськогосподарської продукції в Україні та країнах світу / О.М. Шпичак, Ю.Я. Гапусенко, С.А. Стасіневич та ін. ; за ред. О.М. Шпичака, Ю.Я. Гапусенка. – К. : ННЦ «ІАЕ», 2006. – 694.
9. Петруха С.В. Методологічні засади аналізу фінансового стану хлібопекарської підгалузі харчової промисловості України / С. Петруха, М. Колотуша // Економіст. – 2007. – № 5. – С. 15–27.

УДК 657.6

Олініченко І.В.
кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку, аудиту та фінансів
ОКВНЗ «Інститут підприємництва «Стратегія»

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ НА ПІДПРИЄМСТВІ

У статті розглянуто підходи до трактування поняття «внутрішній аудит», функції якого повністю залежать від змісту і специфіки діяльності підприємства. Встановлено, що ефективність внутрішнього аудиту може впливати на організацію зовнішніх аудиторських перевірок. При проведенні зовнішнього аудиту кількість та обсяг аудиторських процедур можуть бути зменшені за наявності довіри до роботи внутрішнього аудитора, а отже, ефективне функціонування внутрішнього аудиту сприятиме економії фінансових ресурсів через скорочення термінів проведення зовнішніх аудиторських перевірок.

Ключові слова: внутрішній аудит, внутрішній аудитор, система контролю, служба внутрішнього аудиту, види внутрішнього аудиту.

Олиниченко И.В. ВНУТРЕННИЙ АУДИТ НА ПРЕДПРИЯТИИ

В статье рассмотрены подходы к определению понятия «внутренний аудит», функции которого полностью зависят от содержания и специфики деятельности предприятия. Определено, что эффективность внутреннего аудита может влиять на организацию внешних аудиторских проверок. При проведении внешнего аудита количество и объем аудиторских процедур может быть сокращен при наличии доверия к работе внутреннего аудитора, поэтому эффективное функционирование внутреннего аудита приведет к экономии финансовых ресурсов через сокращение сроков проведения внешних аудиторских проверок.

Ключевые слова: внутренний аудит, внутренний аудитор, система контроля, служба внутреннего аудита, виды внутреннего аудита.

Olinichenko I.V. INTERNAL AUDITS AT THE COMPANY

The author of the article considers approaches to the definition of “internal audit”, whose functions are entirely dependent on the content and the specific activity of the enterprise. It is determined that the effectiveness of the internal audit may influence the organization of external audits. In the course of conducting an external audit, the number and extent of audit procedures may be reduced if there is confidence in the work of the internal auditor. Therefore, the effective functioning of the internal audit will result in savings of financial resources by reducing the timing of external audits.

Keywords: internal audit, internal auditor, monitoring system, internal audit service, types of internal audit.